

**Suomen luonnon monimuotoisuuden suojelun ja
kestävän käytön kansallisen strategian ja toimintaohjelman
toteutusta ja seurantaa edistävä työryhmä 2017–2021
(YM039:00/2016)**

**KOKOuspöytäkirja
26.3.2020**

TYÖRYHMÄN KOKOUS 1/2020 (kokous #20)

Aika: Torstai 12.3.2020, kello 9.00–11.00

Paikka: Valtioneuvoston kokoushuone Jukola, Meritullinkatu 1, 4. krs. D460

Läsnä: Mikko Kuusinen, YM, puheenjohtaja

Marina von Weissenberg, YM

Ilkka Heikkinen, YM

Suvi Borgström, YM

Roosa Atula, YM, sihteeri

Kristiina Niikkonen, YM

Marjukka Mähönen, MMM

Pentti Pieski, Saamelaiskäräjät

Leif Schulman, Luomus

Miira Riipinen, Kuntaliitto

Anna-Rosa Asikainen, MTK

Karoliina Niemi, Metsäteollisuus

Johanna Niemivuo-Lahti MMM

Antti Otsamo, Metsähallitus MT Oy

Etänä: Jukka-Pekka Jäppinen, SYKE

Ari-Pekka Auvinen, SYKE

Tiina Nieminen, Luke

Lauri Saaristo, Tapio

Hannu Savolainen, SYKE

Timo Tanninen, Metsähallitus Luontopalvelut

1. Kokouksen avaus

- Mikko Kuusinen toimii puheenjohtajana, sillä uutta ylijohantajaa ei ole vielä valittu.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirja

- Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja muutoksitta (kokous #19, 17.12.2019).

3. Asialistan hyväksyminen kokouksen työjärjestykseksi

- Kohdan kuusi biodiversiteettiviestintäsuunnitelmaa ei käsitellä tässä kokouksessa
- Kohdassa kuusi käsitellään artikla 8(j) asioita

4. Ajankohtaiset asiat

- Kansliapäällikön ja osastopäällikön rekrytointi on kesken
- Helmi-ohjelman työryhmä valmistelee valtioneuvoston periaatepäätöstä ja teemakohtaisia hankkeita.

- Luonnonsuojelulain ohjausryhmä ja projektiryhmät ovat kokoontuneet. Edetään teemakohtaisella tarkastelulla. LSL-verkkokyselyyn on tullut yli 2100 vastausta.
- Komissiosta on tulossa pian biodiversiteettistrategian tiedoksiänto.

5. Luontopaneelin uudelleenjärjestelyt, ylitarkastaja Suvi Borgström, YM

- Suomessa asetettu IPBES-paneelia vastaava kansallinen luontopaneeli. Puheenjohtajan lisäksi paneelissa on 22 jäsentä. Toiminta järjestetään uudelleen hallitusohjelman kirjauksen johdosta, jonka mukaan turvataan luontopaneelin toimintaedellytykset.
- Perustetaan kaksi uutta työryhmää: kansallinen IPBES-työryhmä ja luontopaneeli. Luontopaneelin on tarkoitus toimia tieteellisenä ja riippumattomana asiantuntijaelimenä.
- MTK, LUOMUS ja MMM kyseenalaistivat perustettavien työryhmien kokoonpanon. Todettiin, että IPBES-työryhmän kokoonpanoa arvioidaan vielä YM:ssä.
- Ero kahden työryhmän välillä on se, että Luontopaneelin on tarkoitus tehdä selvitys- ja arviointihankkeita. IPBES-paneelin on tarkoitus toimia linkkinä kansainväliseen IPBES-foorumiin.
- Nimeämiset työryhmiin pyydetään 20.3. mennessä.

6. Artikla 8(j) – Pentti Pieski, Saamelaiskäräjät

- Toimikauden aiheet: YK:n alkuperäiskansojen kielten vuosi, CBD post 2020 ja EU-puheenjohtajuus, ilmastonmuutos ja SAAMI-hanke, Akwe:Kon -ohjeet, Rutzolijirisaxik-perinnetiedon palauttamisen ohje, Mo'otz Kuxtal ja FPIC sekä luonnonsuojelualueiden perustamisen säädösvalmistelu.
- Tenojoen kalastusta koskeva ohje heikensi saamelaisten kalastusoikeutta
- Vuonna 2020 CBD:n post 2020 toiminta on läpäisevänä teemana.
- Työryhmän toimintatapaa tulisi saada aktiivisemmaksi ja ulospäin suuntautuvammaksi.
- Miniseminaareja jatketaan, 2020 vuorossa on Case Inarinjärvi
- Paikannimiseminaari järjestetään yhdessä Saamelaiskäräjien kanssa

7. Uhanalaisten lajien turvaaminen metsätaloudessa -toimintamallin päivitys (Lajiturvanhanke) – johtava asiantuntija Lauri Saaristo, TAPIO

- Hankkeessa päivitetään lajilista, evaluoidaan uhanalais-toimintamalli, päivitetään toimintamalli ja opas, kehitetään lajikuvauksia ja ohjeita ja viedään tietoa käyttöön koulutusten ja materiaalien muodossa.
- Päivityksessä toimintamallissa metsätalouden toimijoille siirtyy aiempaa enemmän esiintymätietoa. Uudistetulla lajilistalla on 2604 lajia, kun nykyisin niitä on 501 lajia.
- Lajihavainnoissa on mukana kaikki eliöryhmät
- Suurimmalle osalle metsätalouden toimijoista uhanalaisesiintymiä tulee vastaan harvakseltaan, joten rutiinia uhanalaisesiintymien tunnistamiseen ei synny
- Tarvitaan lisää lajeja koskevaa avointa paikkatietoa, ohjeita laji/ lajiryhmä kohtaiseen huomiointiin sekä resursseja neuvontatyöhön ja oman osaamisen vahvistamista.
- Metsänomistajilla on puutteellista tietoa ja asian tunnettavuutta olisi hyvä lisätä.
- MTK totesi, että maanomistajat eivät tunnista uhanalaisia lajeja ja korosti laadukkaan tiedon saatavuuden tärkeyttä.

8. Kiertotalous ja sen liittyminen biodiversiteettiin – tutkija Hannu Savolainen, SYKE

- Aikataulu: marraskuu 2019 – huhtikuu 2020
- Tutkimuskysymykset mm. Mitkä ovat luonnon monimuotoisuuteen vaikuttavat keskeisimmät kiertotalouden toimialat ja toimenpiteet; Millä kiertotalouden keinoilla pystytään vähentämään kasvihuonepäästöjä ja parantamaan luonnon monimuotoisuutta?
- Toimialoja on jouduttu rajaamaan
- Kiertotaloustoimista käsitellään kysyntään vaikuttavia toimenpiteitä, materiaalitehokkuustoimenpiteitä ja materiaalien kierrätykseen liittyviä toimenpiteitä
- Yksittäisen kiertotaloustoimen yhdistäminen luonnon monimuotoisuuteen on haastavaa ja toimilla saattaa samaan aikaan olla sekä positiivisia että negatiivisia vaikutuksia
- Toimia mm. ruokahävikin minimoiminen, rakentamisen purkujätteen hyödyntäminen ja puun kaskadikäyttö.
- Metsäteollisuuden edustaja kysyi, onko maarakentaminen tutkimuksessa mukana ja todettiin asian olevan mukana.

9. Luonnonperintösäätiön toiminta ja suojeluun hankitut alueet – tutkija Ari-Pekka Auvinen SYKE

- Aikataulusyistä asian käsittely siirretään seuraavaan kokoukseen.

10. Seuraavat kokoukset

- Ei vielä päätetty seuraavan kokouksen ajankohtaa, mutta kokous pidetään ennen kesälomia. Seuraavassa kokouksessa käsitellään Ari-Pekan esitys sekä EU:n biodiversiteettistrategian tiedoksianto ja Post-2020 kehystä ja kansainvälinen neuvottelutilanne.

11. Kokouksen päättäminen

- Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.00.

Puheenjohtaja Mikko Kuusinen, ympäristöministeriö

Sihteeri Roosa Atula, ympäristöministeriö

Jakelu: Työryhmän puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, jäsenet, sihteerit ja pysyvät asiantuntijat.

